

ELŐ-SZÓ Kisbíró helyett

Előszállás Nagyközség
Önkormányzatának
kiadványa

VIII. évfolyam 3. szám

2019. augusztus

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívjuk Önöket a 2019. augusztus 20-án 16 órakor kezdődő ünnepi képviselő-testületi ülésre, melynek helyszíne a Kossuth Lajos Művelődési Ház lesz.

POLGÁRRÁ FOGADÁS, AUGUSZTUS 20-AI EMLÉKMŰSOR ÉS ÚJKENYÉR-ÜNNEP

PROGRAM:

Himnusz

Farkas Imre polgármester ünnepi beszéde

Magyar hazánk... (Szent István himnusz)

Vers – Szuhanics Albert: Boldogasszony országában

Újszülöttek köszöntése

Vers – Kerényi Grácia: Köszöntő

Szuhanics Albert: Bébivers

Polgárrá fogadás: a 2018. július 1. és 2019. június 30. között született babák polgárrá fogadása, emléklapok átadása.

Vers – Kovács Sándor: A Nemzet kenyere

Vers – Kányádi Sándor: Nagyanyó kenyér

A kenyérsütő verseny eredményhirdetése

Szózat

Kedves Falumbeliek!

Az elmúlt három hónap eseményeiről szeretnék röviden számot adni.

A piac területét az ígérteknek megfelelően beljebb toltuk. Köszönöm mindenkinek, hogy ezt elfogadta, és megértette ennek fontosságát.

A művelődési ház munkálatai az utolsó harmadába fordultak. Jó hír, hogy a Magyar Falu Programon belül nyertünk 15 millió forintot a belső felújításra is (festés, gipszkartonozás, villanyvezeték csere). A régi beázásos problémát is sikerült saját erőből megoldani, így már a nem kell félnünk a nagy esőzésekkor.

A könyvtár eszközbeszerzés pályázat megjelent, melyet tervezünk beadni. Ennek elnyerésével válna teljessé az épületkomplexum teljes felújítása. Sajnos az épület csatornarendszerének és a később várhatóan bekövetkező tetőrongálódásnak az elkerülése érdekében a volt párház és a Bisztró közötti két fát ki kell vágnunk. Természetesen ültetünk helyettük újakat, olyanokat, melyek nem gyorsan nőnek, és a gyökereik sem tesznek kárt az épületben.

A Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesülethez két pályázatot nyújtottunk be, melyek közül egyet már meg is valósítottunk, annak ellenére, hogy pozitív döntés még nincs a ke-

zünkben. Ez a művelődési ház eszközbeszerzése, melyről egy további cikkben olvashatnak ebben az újságban. A másik pályázatunk egy szabadtéri kondi park, melynek elbírálásáról még szintén nincs információnk. Az biztos, ha meg is nyerjük, akkor a megvalósítása csak 2020-ban lesz várható, mert bár 100%-os támogatottságú a pályázat, de sajnos utófinanszírozott, azaz a megvalósításhoz szükséges kb. 7,5 millió forintot előre biztosítani kell.

Önkormányzatunk az orvosi rendelő felújítására is adott be pályázatot. Ez a pályázat is pozitív elbírálást kapott, így közel 20 millió forintból, 2020-ban, sor kerül az orvosi rendelő felújítására.

Mivel a 2014–2019-es ciklusban ez az utolsó cikkem, ezért szeretném megköszönni mindenkinek, aki a településünk élhetőbbé tételért munkálkodott! Úgy gondolom, nagyot léptünk előre az elmúlt 5 (9) évben. Amit elértünk, közös siker, nem egy ember érdeme! Bármilyen is hoz a jövő, kérem, a lendület ne törjön meg, van még mit tennünk a községünkért, bár a körülmények egyre nehezebbek.

Jó egészséget kívánok mindenkinek!

Farkas Imre
polgármester

Gazdák, Figyelem!

Tavasszal a külterületi utak nagy részét az önkormányzat és a 07-406350 számú Vadászerület Földtulajdonosi Községe közösen rendbe rakatta. Ezért kérem a földtulajdonosokat, hogy az utak állapotának megóvása érdekében a nagy esőzések után ne menjenek ki a földekre, várjanak, míg az utak megszikkadnak, mert ellenkező esetben felesleges pénzkidobás volt az egész. Egyre több osztatlan közös terület kerül kimérésre, és ezekkel együtt az ott található utak is.

Arra kérek mindenkit, hogy a területek határait tartsa tisztában, mert az utak további karbantartása várható, és aki az út területét is elveti, annak a gabonája ki lesz gléderezve, tárcsázva!

A külterületi utak megléte, és annak folyamatos karbantartása közös érdekünk. Együttműködésüket előre is köszönöm!

Farkas Imre
polgármester

MEGHÍVÓ

Előszállás Nagyközség Önkormányzata
Cikluszáró lakossági fórumot tart
2019. augusztus 15-én 18.00 órai kezdettel
a Kossuth Lajos Művelődési ház nagytermében.

Minden érdeklődőt sok szeretettel várunk.

KÉPVISELŐ-TESTÜLET

Tisztelt Lakosság, Tisztelt Partnerek!

Jogszabályváltozások miatt folyamatban van Előszállás településrendezési eszközeinek, köztük a Helyi Építési Szabályzatnak és a településfejlesztési koncepciónak az átdolgozása (továbbiakban együtt: HÉSZ), melyek 2005-ben kerültek elfogadásra, így 2019. december 31-ig hatályosak.

Az új szabályok elfogadása előtt véleményezési eljárást kell lefolytatni, melynek keretein belül a tervezet dokumentációját Előszállás hivatalos honlapján közzétettük. A dokumentumok megtalálhatók a következő linken:

<https://eloszallas.hu/hu/hirek/telepulesrendezesi-eszkozok-velemenyezese/>

Kérjük, hogy amennyiben bármely érintettnek észrevétele, javaslata van a dokumentációval kapcsolatban, legkésőbb 2019. augusztus 31. napjáig **írásban** jelezze az Előszállási Polgármesteri Hivatal alábbi elérhetőségei egyikén:

Személyesen és postai úton:
Előszállási Polgármesteri Hivatal
2424 Előszállás, Fő tér 3.
E-mailen: hivatal@eloszallas.hu
Hivatali Kapun: ELOPOLGHIV,
KRID azonosítónk: 106193917

Köszönjük együttműködésüket!

Az Előszállási Kossuth Lajos Művelődési Ház eszközfejlesztése

2018 áprilisában önkormányzatunk pályázatot nyújtott be a művelődési ház eszközbeszerzésére a Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesülethez.

A pályázatban 250 darab egymásba rakható szék és 25 darab összecsukható asztal beszerzését tervezzük. A pályázat eredményéről még nincs információnk, de az eszközök beszerzése már megtörtént. A falunap nyitórendezvényén már ezen székeket és asztalokat használtuk.

Nagyon nagy előrelépés ez, hogy most a művelődési ház energetikai - és remélhetőleg a belső - felújítása is meg fog történni. A régi használt székek és asztalok helyett új, kényelmes és praktikus eszközök kerültek beszerzésre.

Köszönjük a Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesületnek, hogy lehetőségünk nyílt a pályázat benyújtására, és bízunk a kedvező döntésben.

Farkas Imre
polgármester

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

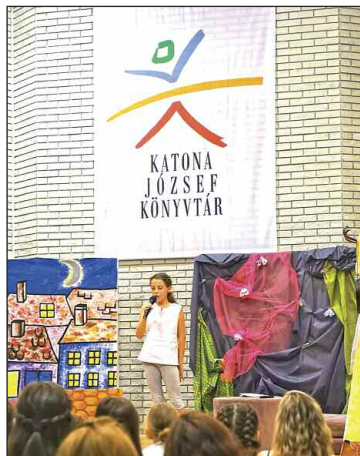

A vidéki térségekbe beruházó Európa

Kölyökolvasók Kecskeméten

Második éve annak, hogy könyvtárunk gyermek olvasói részt vesznek a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár, valamint az Informatikai és Könyvtári Szövetség által általános iskoláskorú gyerekeknek meghirdetett országos irodalmi játékán.

A KÖLYÖKOLVASÓ három fordulójának feladatai egy-egy szépirodalmi alkotáshoz kapcsolódtak. A három próbát sikeresen telje-

sítők elnyerték a KÖLYÖKOLVASÓ címet, valamint meghívták a Kincskereső táborba, Kecskemétre.

A 2018/19-es tanévben Csapó Csenge Tímea, Farkas Luca és Tábi Sára Zsófia, az Árpád Fejedelem Általános Iskola ötödik osztályos tanulói vettek részt a megmérettetésen.

A Kincskereső táborban Csenge más elfoglaltsága miatt csak Luca és Sára képviselte Előszállást. Koleszár Márta, a tábor vezetője, nagyon örült, hogy Előszállásról újra érkeztek diákok Kecskemétre.

Luca és Sára naplót is írtak az ott töltött 9 nap eseményeiről, színes programjairól:

„Kedves Naplóm!

Nagy izgalommal indultunk el szombat délután Kecskemétre. Márti néni, a Kincskereső tábor vezetője különösen várta az előszállási küldöttséget, mert nagyon örült, hogy hosszú évek kihagyása után újra felbukkant Előszállás neve a táborlakók között.

Egy szép hotelben szállásoltak el bennünket, pár perc sétára a könyvtártól. Az első este az ismerkedés volt. Megtudhattuk, hogy ki honnan érkezett. Nekünk volt meglepetés, hogy tulajdonképpen a kölyökolvasók már régi ismerősként köszöntöttek egymást. Volt, aki már hatodik, hetedik éve jár ide. 26 gyerekből csak páran, köztük mi is, akik most voltunk ott először.

Nem múlhat el Kincskereső tábor nélkül, hogy a táborlakók ne tegyenek egy hatalmas sétát Kecskemét belvárosában. A vasárnap délelőtti barangolásunk alkalmával a település történelmével, nevezetességeivel kapcsolatos kérdéssor ka-lauzolt bennünket. A rejtvényt négyfős csoportokban oldottuk

meg. A megfejtés a sárgabarack volt, mely a Kiskunság, és így Kecskemét jellegzetes gyümölcse. Ennek tiszteletére sárgabarack dicsőítő nótát kellett írunk.

Az este folyamán Ürögdi Ábel varázsolt el bennünket bűvészműtatványával.

Július 8-án egy kedves vendég, Sohonyai Edit ifjúsági író érkezett hozzánk. A testbeszédéről tartott nekünk egy humoros, tanító szándékú előadást. A táborlakók többsége még nem volt ilyen interaktív író-olvasó találkozón, bizton állíthatjuk, hogy egy életre szóló kincset tehettünk a tarisznyánkba ezen a délelőttön is.

Július 9-én, délelőtt ellátogattunk a Cifra Palotába, és saját szemünkkel is megtapasztalhattuk megpillantva a díszes épületet, hogy gyerekkorunk egyik legismertebb dalocskájának bizony igaza van: tényleg zöld az ablaka!

Ebéd után három csoportra osztottak bennünket. Megalakult a Gézengúzok, a Ripacsok és a Szépírók csapata.

A Szépírók elkezdheték összegyűjteni a táborban történt eseményeket és a Tábori Kincskereső újság szerkesztését, amiből minden kölyökolvasó kapott egy példányt a hét végén.

A Gézengúzok és a Ripacsok pedig egy színdarabot kezdtek el betanulni, amit aztán a tábor zárónapján be is mutattunk egymásnak és szüleinknek.

Ettől a naptól kezdve minden nap próbáltunk délutánonként, díszleteket és jelmezeket gyártottunk a segítőkkel.

Este dr. Jakkel Anna Mária Afrika-járó háziorvos volt a vendégünk, aki munkájáról mesélt nekünk.

Július 10-én, szerdán kirándultunk: Harta, Kalocsa és Kiskőrös volt az úticél.

Hartán meglátogattuk a tájházat, hallhattunk Harta egyedülálló szokásairól, különleges múltjáról és nyelvjárásáról, valamint megismerkedtünk a hartai népviselettel is.

Kalocsán a helyi porcelán manufaktúrát felkeresve megismerhettük ezeknek a gyönyörű porcelán tárgyaknak az elkészítési folyamatát. Megtudhattuk, hogy a gyár épülete eredetileg művelődési háznak készült: a nagyteremben még ma is áll a színpad.

Az Astriceum Érseki Múzeumban megtekintettünk a felbecsülhetetlen értékű műkincseket, és kézbe vehettünk néhány szent tárgyat is: szó szerint kesztyűs kézzel.

A kalocsai kirándulásról nem maradhatott ki az ország egyetlen rózsaszín temploma sem, a Nagyboldogasszony-főszékesegyház. Belestünk a „kulisszák mögé”, és megtudtuk,

hogy a sekrestyében tartják a misebort. Lesétáltunk a kriptába, ahol láthattuk Szent Asztrik első kalocsai érsek csontvázát, majd a karzaton közelebből bemutatták nekünk a hatalmas orgonát, amit ki is próbálhattunk.

Végül Kiskőrösön meglátogattuk Petőfi Sándor szülőházát, ami azért is tetszett különösen, mert az idén sokat tanultunk a költőről az irodalomórán.

Tóthné dr. Agárdi Szilvia mentőorvos volt a szerda esti vendégünk. Ő is a munkájáról mesélt nekünk. Beszélgettünk arról, hogy mikor kell feltétlenül orvoshoz fordulni, illetve mi a teendő könnyebb sérülések esetén. Szilvi néni segítségével gyakorolhattuk a balesetek esetén alkalmazandó stabil oldalfekvést is.

Csütörtökön, július 11-én a táborlakók ellátogattak a Természet Házába, ahol Gilly Zsolt kalauzolásával valódi nyomkereső-kincskeresők lehettünk.

Este Virág Barnabás zenei könyvtáros mesélt nekünk Mozart: Varázsfuvola című operájáról.

Július 12-én, pénteken délelőtt egy Európai Unióval kapcsolatos vetélkedőn vettünk részt, ahol ajándékot is kaptunk.

Este táncházban voltunk, ahol különböző népek táncait tanulhattuk meg. Szinte mindenkinek a legjobban a kocsmatánc tetszett, amit Rednex régi nagy slágerére a Cotton Eye Joera roptunk. Nem volt ismeretlen a görögök tánca, a Zorba sem. A néptáncos résznél – mivel több éve táncolunk már Lucával –, úgy éreztük, hazaérkeztünk.

Szombaton a kisebbek papírsárkányt készítettek, a nagyobbak nemezeltek egy kézműves foglalkozáson.

Délutántól aztán már finisbe érkeztünk az próbákkal. Egy másnak adtuk át a színpadot, hogy a vasárnapi táborzáró bemutatón, ahova a szüleinket is vártuk, minden simán menjen.

Vége elérkezett a vasárnap délután!

Táborzáró programunk első részében először felolvastuk, hogy ki-ki milyen emlékekkel a tarisznyájában tér haza. A szülőknek is bemutatkoztunk azokkal a kincsekkel, amit otthonról hoztunk magunkkal.

Mindenki elmondta saját, vagy kedvenc költőjének egyik versét, zongorázott vagy furulyázott.

Nagy sikert arattunk a színjátékokkal is. Luca és én a Ripacsok csapatában voltunk. Dániel András: A kuflik és a zsibbadó dudor történetét adtuk elő.

A Gézengúzok Gimesi Dóra: A Macskaherceg kilencedik élete című darabbal készültek, míg a Ripacsok dalban foglalták össze a kilenc nap történetét.

Nehezen vettünk búcsút egymástól, Kecskeméttől, Márti nénitől és a többi segítőjétől. De megígértük, hogy jövőre is megyünk, és ha egy mód van rá, még több kölyökolvasót is viszünk magunkkal!"

Kedves Gyerekek! Bízom benne, hogy Luca és Sára élménybeszámolója után a 2019/2020-as tanévben még többen csatlakoztok a „Legyél te is Kölyökolvasó!” felhíváshoz, hogy jövő nyáron majd ti is részt vehessetek a kecskeméti Kincskereső táborban!

Szeretettel várlak Benneteket a könyvtárban!

Farkas Luca, Tábi Sára, Tábiné Nyúl Gabriella

Tábi Sára a kecskeméti Kincskereső táborban a saját versét mondta el bemutatkozásként, mellyel az iskola által meghirdetett költészet napi versíró pályázaton első helyezést ért el.

Tavaszz

Unom már a fagyos telet,
jöhetne rám szép kikelet.
Madárdaltól zengjen a határ,
viruljon ibolya és szarkaláb.

Kis gidával bandukol az őzike,
csodálkozik, hogy virít a tőzike.
Virágszirmán méhecske hintázik,
virággöröccsel kaptárközt ingázik.

Virágporos lábától a növények,
termést hoznak ősz végére.
Szántóföldön üregi nyúl inal
pocakosan, hamarosan fial.

Folyton folyvást éled a természet,
győz az élet, veszít az enyészet.

Megalakult az új ifjúsági klub!

Kanik Pétert és Németh Gréta elnököt kérdeztem a klub megalakulásáról, céljaikról, célkitűzésekről.

– Ki volt az ötletgazda, kinek a fejéből pattant ki az ötlet, hogy legyen újból ifjúsági klub a falunkban?

Az ötletgazda Németh Gréta volt. Már aznap, amikor kitálta, hogy legyen egy ilyen társulás a fiatalok körében, elmentünk a Teleházba, Dr. Gentischer Ferenchez, az Előszállási Gyermek és Ifjúsági Alapítvány elnökéhez beszélni, aki első sorban helyet biztosított nekünk és felajánlotta a segítségét a további működésünkhöz. Ezúton is szeretnénk neki köszönetet mondani.

– Milyen céllal és kitűzéssel indítottátok el a klubot?

A klub célja a helyi ifjúsági élet megmozdítása, ifjúsági programok szervezése, a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése, a helyi fiatalok összefogása és a falu rendezvényein való segítség és részvétel. Minden segítséget szívesen fogadunk.

– Kikből áll az újonnan alakult klub?

Mi ketten mint ötletgazdák, Németh Gréta és Kanik Péter vagyunk az elnökök, Györki Lilla a klub alelnöke. További segítőink, tagjaink: Bertalan Anna, Lukács Milán, Krajczár Karolina, Horváth Kolos, Sonkoly Bálint és Bóka Zoltán.

– Ha valaki szeretne csatlakozni, megteheti?

Igen, van rá lehetőség a facebookon, nálam, Kanik Péternél és Németh Grétánál. Tizenhat év feletti embereket várunk, lehet helybéli, vagy akár falun kívüli lakos is.

– A közeljövőben terveztek valamilyen eseményt, programot?

Igen, szemétszedést tervezünk a közeljövőben, időpontot egyelőre nem tudunk, de az interneten, illetve a faluban lévő hirdetőtáblákon is meghirdetjük, illetve szeretnénk a szüreti felvonuláson és azt követő esti bálon is segédkezni.

Sok sikert fiataljainknak! Bennetek a jövő!

Makovics Dávid

SZENT ISTVÁN NAPI KENYÉRSÜTŐ VERSENY

Augusztus 20-i rendezvényünkhöz kapcsolódóan

KENYÉRSÜTŐ VERSENYRE

hívjuk fel Önöket!

Nevezni otthon készített házikenyérrel lehet, melyet a művelődési házban lehet leadni 2019. augusztus 20-án 15 -15:30 óra között

Tábiné Nyúl Gabriellánál. Díjazásra a 16 órakor kezdődő ünnepi műsor keretein belül kerül sor.

Bővebb információ a

06 30/372-5367-es telefonszámon.

AMÍG A BÚZÁBÓL KENYÉR LESZ

Mikor közeleg a kenyér ünnepe, eszembe jut sok régi nyár. Amikor aratók vidám éneke szólt a határban.

Hogy is volt, míg a búzából kenyér lett?

A falusi embereknek a föld, a mindent jelentette. Sok munkát, megélhetést. Ősszel felszántották a földet, gyermekkoromban még lovas ekével. A búza, árpa, rozs is úgy került a földbe, hogy a vetőgépet lovak húzták. Bizony, fáradságos munka volt. Ha kedvezett az idő, a magok hamar kikeltek, gyönyörű zöld volt a határ. Tél jött, a jótékony hó betakarta a vetést. Ha száraz fagyok jöttek, a gazdák aggódtak, hogy kifagy a jövő évi termés. A tavasz beköszöntével rohamosan nőtt, szárba szökken, a nap pedig érlelte az áldott búzaszemeket. Június elején már változott a színe, sárguló kalászkodat lengetett a nyár eleji szél.

Megérett a gabona, június 29-én Péter-Pálkor elkezdődött az aratás.

Szüleim elbeszéléséből tudom, hajnal háromkor már felkeltek, otthon ellátták a jószágot, majd indultak a földekre. Korán kezdték az aratást, hogy minél kevesebb legyen a szemveszteség. Öt óra táján már früstökre (korai reggelire) gyűltek.

Az aratást az ötvenes években kaszával végezték. Ez a férfiak feladata volt, a kaszákat kikalapálták, kaszakővel kifenték, hogy jó éle legyen. Aztán a jó éles szerszámmal jobbról balra suhintottak, úgy 10-15 cm magasságban, hogy ne legyen magas a tarló. A rendre vágott gabonát az asszonyok sarlóval összeszedték. Volt kötélfonó, aki a marokra szedett gabonát kékébe kötötte. Ezt a nap végén kereszttekbe (kepébe) hordták össze. Majd lovas kocsira rakták, amire vendégszolgálat tettek, hogy minél több kéve férjen a szekérre. Hazavitték, ott asztalokba rakták.

Délben ebédhordóban, kosarakban hozták az ebédet, általában gyerekek. Az otthon lévők, feleségek, nagymamák készítették a tartalmas ételeket. Az aratók este fáradtan, porosan, a nehéz munkától megizzadva indultak haza. De ilyenkor is dalra fakadtak, még ránk is maradt sok aratódal, amit szívesen énekelünk a klubban. Az aratás volt a legnehezebb munka, de összefogtak, együtt végezték el, ez volt az igazi kaláka.

A cséplőgépet (masinát) körmös traktor hajtotta, nagy zajjal.

A masina bonyolultnak tűnt, de jól meg volt tervezve. A cséplés már a férfiak feladata volt, de dolgoztak ott asszonyok is.

Az asztagból elhordott kékéket egy ember kétágú villával adogatta fel, másik, éles szerszámmal vágta a kötelet. A harmadik már a kékét rakta a garatba, „etette” a masinát. Lent két-két ember hordta el a szalmát, töreket, pelyvát. Nagy volt a por, szegények izzadtak rendesen. A szalmát boglyába rakták, ebből almoltak a jószágnak egy éven át. A pelyvát vályogvetéshez, agyaggal összekeverve a tömött falu házak tapasztására használták fel. A töreket, ocsút a jószággal etették meg.

Az áldott búzaszemekkel megtelt zsákok száját bekötözték. Ezt erős férfiak hordták fel a padlásra, volt, aki a kamrában tárolta. Mikor a búza zsákba került, először félretették, amit vetni akartak a következő évre. A többi vitték a malomba. Nagy örömmel mentem én is szüleimmel, a malmot különösnek, érdekesnek találtam. A malom udvarán sok szekér várakozott, az emberek jóízűt beszélgettek. Türelmesen várták, míg sorra kerülnek. A molnár igazi lisztes molnár volt, valóban fehéredett a rászálló lisztől. Emlékszem, szüleim milyen megnyugvással élték meg, hogy megvolt az évi kenyérnek való. Volt finomliszt, grízes liszt, búzadara. Volt korpa a kocának, malacoknak, kacsáknak.

A nagy munka után kellett egy kis szórakozás. Még az én fiatalkoromban is volt aratóbál augusztus 20-án, megünnepeelve az aratás végét. A kultúrházat szépen összeállított búzacsokrokkal díszítették. Mulatság volt hajnalig!

Kenyer az új búzából ünnepnapnak számítot! A friss kenyér illata lengte be a konyhát. Édesanyám a késsel keresztet rajzolt rá, utána szegte meg. Nekem a kacsaszíros friss kenyér zöldpaprikával mennyei eledelnek számított. A mindennapi kenyérünk szent volt, hiszen még imánkban is így fohászkodunk: mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma!

Én így emlékszem, próbáltam röviden leírni.

Ami még kedves a szívemnek: a búzatáblák szélén pirosodó pipacs, búzavirág, konkoly virított. Ebből kapott Édesanyám mindennap egy csokrot, én pedig Tőle szerető anyai ölelést.

Előszállás, 2018. augusztus 06.

Kerlang Ferencné

Könnyek és mosolyok

Beszédes címválasztás egy magánkiadásban, kis példányszámban megjelentetett könyvnek.

Könnyek. A múltból feltoluló emlékekkel kibuggyanó könnycseppek, az átélt sok veszteség, fájdalom és bánat drágakövei. És mosolyok. Mosolyok, amelyek a sok szomorúságra jótékony, gyógyító fátyolként borulnak, és amelyek az örök optimistán az életet imádó, életéért, családjáért, szerető közösségéért örökké hálás arcáról soha nem fogynak el. Én ilyennek ismertem meg Nusikát.

Kerlang Ferencné, Nusika e találó címet viselő, 116 oldalas könyve a családtagok, a barátok és a mind növekvő tisztelőtábor biztatására született. Benne a szerzőnek a korábbi lapszámainkban, illetve a városi médiumban, valamint a Nők Lapjában is megjelent, továbbá még publikálatlan írásaival

és kisebbik lánya, Klári rajzaival. Egy könyv a múltról, a hagyományokról, a nehéz és a boldog pillanatokról. Egy könyv, amely pillanatfelvételek sora közelmúltunkról, a jövőnek, a mosolyokkal a bánat könnyeit letörölő, örök reménykedőknek, és mindenkinek, akit hasonlóképpen megfogott Nusika kedves, olvasmányos stílusa, mondanivalójának időtállásra, megörökítésre érdemes, értékes tartalma, amelyet ezúton is szívesen, szeretettel ajánlok mindenkinek megrendelésre, elolvasásra, és hogy adja majd oda gyermekei, unokái kezébe. Hogy amikor az emberek rájönnek, hogy vissza kellene térni a hagyományokhoz, Nusika könyvéből ehhez is útmutatást, életigenlő impulzusokat kapjanak.

Koczka Kata

Aki szeret korán kelni, az tudja, milyen jó a hajnali madárdalra ébredni. Kellemes hűvös van.

A nap épp csak a látóhatár mögül kukucskál. Korai aprójószág etetés, majd a szomjas veteményes és a virágoskert locsolása, ami sok időt vesz igénybe, hiszen a nagy hőségtől nap mint nap kiszárad a növények, fák töve. A kert meghálálja az öntözést, hiszen borsó, eper, bab, uborka termett bőven. Van sok kardvirág, szarkaláb, amit előszeretettel teszek a vázába.

A délelőtti idő jó arra, hogy a kinti munkákat elvégezze az ember. Hiszen kapálni is kell a kertet, hogy ne nője be a gaz. Fűvet is kell nyírni, hogy szép legyen, hogy jól érezzük magunkat itthon. Kell virághajtásokat szaporítani, ültetni, jövő évre. Vagy ha jönnek kedves ismerősök, barátok, nekik ajánlódokozni.

Érik a barack, lekvárfőzés a program egész héten, hiszen amit magunk rakunk el, azért nem kell pénzt adni. Az íze sem hasonlítható össze azzal, amit a boltban kapni lehet.

Így lesz a nyári meleg napokból befőzés, savanyúság elrakás. Olyanok vagyunk, mint a szorgos hangyák, elrakunk minden elrakhatót télire. Ezt tanultuk Édesanyáinktól, ezt visszük

tovább! Milyen jó, amikor télen csak kivesszük a hűtőládából a főznivalót, vagy csak a polcra kell leemelni a lekváros üveget!

Persze pihenni is kell; a szabadságra menők elutaznak, nyaralni mennek. Fel kell tölteni az elkövetkező időszakra. Élményeket, szép emlékeket gyűjteni, hogy később legyen mire emlékezni. Fényképezni, videózni, megörökíteni a kirándulások legszebb tájait!

Elkalandoznak a gondolataim... Az ebéd utáni pihenő horgolással telik. Nem lehet kint lenni, nagy a hőség. A kertben, udvaron sok fa, cserje, ami megszűri a fényt, árnyékot ad.

Mégis csak estefelé lehet újra kerti munkázni, a melegtől lehullott faleveleket összesöpörni. Eszembe jutnak a régi aratások, amikor még kaszával aratták a gabonát. Igaz, nem volt ennyire meleg, de hajnaltól estig tartott a munka.

Nyár van, nagyon meleg nyár. Nincs egyetlen felhő sem az égen. A fák, növények, de mi, emberek is várjuk a csendes esőt, a felrissülést. A nyári eső illatát, a szivárványt, amiben gyönyörködhetünk!

2019. július 26.

Kerlang Ferencné

A levegő tisztaságának védelméről

Környezetünk védelme érdekében fokozott figyelmet kell fordítanunk a levegő, az élővizek és a talaj megóvására. Az elmúlt 100 évben az emberiség több környezeti károsodást okozott a Földön, mint az azt megelőző évezredek során. A levegő szennyeződik az ipari üzemek, a gépjárművek, az állattartó telepek stb. által, de a felelőtlen emberi magatartás is környezetpusztítást okozhat. 100 kg zöld növényzet, avar komposztálás helyetti égetése során akár 90 millió m³ levegő is szennyeződhet. Különösen veszélyes, és ezért jogszabályok által is tiltott a műanyag, gumi hulladékok szabadterén vagy kályhában, kazánban történő elégetése. Ezen hulladékok (műanyag palackok, csomagolóanyagok, háztartási műanyagok, kábelek, gumitermékek stb.) égetése közvetett és közvetlen módon is károsítja az egészséget. A műanyagokba, azok használhatóságának érdekében adalékokat – lágyítószereket, fényvédőket, stabilizálókat, szerkezet-, ütésállóságot javítókat, síkosítókat, égésgátlókat – kevernek, melyekből az égetés során több mint 60-féle mérgező anyag, elem (dioxinok, foszgén, vinilklorid, arzén, kadmium, nikkel, higany, króm stb.) szabadul fel. A levegőbe kerülő mérgező anyagok hosszú ideig veszélyt jelentenek környezetünkre, a talajra; a szántóföldi és a kerti növényeket, a zöldséget, gyümölcsöt is belepik, mérgezik. Bekerülnek az állatok szervezetébe, ezáltal az állati eredetű termékekbe is, a táplálékláncba, az emberi szervezetbe. Ezen anyagok a zsírszövetben raktározódnak, s némelyikük felezési ideje (lebomlási gyorsasága) 7-11 év.

A mérgező anyagok bőrirritációt, belélegzés során a tüdőből a véráramba kerülve fejfájást, a mandulák gyulladását, asztmás betegségeket, tüdőgyulladást, tüdővízenyőt, immunrendszeri zavarokat, különböző allergiákat, máj-, vese-, hormonális megbetegedéseket, termékeltlenségi problémákat, a

vérszűrés károsodását, daganatos megbetegedéseket, magzati károsodásokat, genetikai mutációt, egyéb krónikus megbetegedéseket okoznak. A mérgező anyagokkal szennyezett levegő huzamosabb ideig történő belélegzése csökkenő szellemi tevékenységhez, tanulási zavarokhoz, pszichés megbetegedésekhez vezethet. A műanyag égéstermékek szervezetbe kerülése esetén az ember védekezési rendszere erre felkészületlen.

A füstben lévő mérgező anyagok a szemcseméretük alapján a légutak különböző részéhez jutnak el. A tüdőhólyagocskák hámszöve az egyik legérzékenyebb szövet az élőlények szervezetében: a belélegzett levegő oxigén tartalma át tud jutni a hámsejtek és a véresek falán a vérkeringésbe. Ugyanez történik a belélegzett mérgező anyagokkal is. Magyarországon a tüdőrák az egyik leggyakoribb, sokszor halálos kimenetelű daganatos megbetegedés.

A műanyagok, gumitermékek égetésének oka legtöbbször nem a szegénység miatti tüzelőhiány, hanem a közömbösség, felelőtlenség, a tudatlanság. Aki műanyagot éget, saját maga, családja és a környezetében élők egészségét kockáztatja! Amikor fojtó, elviselhetetlen szagú füstöt érzünk, s a kéményből, kertekből fehér színű, máskor koromfekete füst száll, a levegőben lévő mérgező anyagok koncentrációja akár százszorosa lehet a megengedettnek, s több kilométerre eljutva is veszélyeztetik az ott élők egészségét.

A jogszabályok és a szakmai előírások alapján kályhában, kazánban száraz tűzifát, papírhulladékot, szemet szabad égetni. Forgácsolapot, műanyaggal bevont, festett fahulladékot, rongyot, feleslegessé vált bőr, műanyag használati tárgyat stb. tilos kályhában vagy szabadterén égetni. Ugyanígy tilos a kábelek égetése, fémkinyerési vagy egyéb célból.

Törekednie kell az emberiségnek, hogy a műanyag termékeket észszerűen használja. 2021-től az Európai Parlament betiltja az olyan műanyag termékek gyártását és árusítását, melyek egyéb, természetes anyagokkal jól helyettesíthetők (pl. fültisztító pálca, műanyag tányérok, evőeszközök stb.).

Tudatosan, csak a szükséges mértékig szabad műanyag eszközöket használni, a feleslegessé váló hulladékot pedig szelektív gyűjtéssel kell újrahasznosíthatóvá vagy biztonságosan ártalmatlaníthatóvá tenni. Meg kell akadályozni, meg kell előzni, hogy az óceánokban, folyókban úszó műanyagszigetek

alakuljanak ki; hogy az ároksíkokon, erdőkben nehezen vagy soha le nem bomló műanyag szemétkupacok szennyezzék a környezetünket!

Egy bölcs mondás szerint: a Föld nem a mienk, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön. Amit kölcsön kapunk, arra pedig kötelességünk a legnagyobb odafigyeléssel, felelősséggel, szakértelemmel vigyázni!

dr. Bodolai György
hatósági és szolgáltató állatorvos
Előszállás, 0630 8161 367

Ebharapásból eredő sérülések

Az elmúlt hetekben megsaporodott az embert ért ebharapási esetek száma. Korábban már írtam a helyi újságban az ebek nevelésével, tartásával, a helyes bánásmóddal kapcsolatosan. Most néhány, remélhetőleg hasznos gyakorlati tanáccsal szeretnék segíteni az ebekkel kapcsolatos személyi sérülések megelőzése érdekében.

Az eb fajtájának kiválasztásakor figyelembe kell venni a fajta viselkedési és egyéb tulajdonságait (testnagyság, mozgásigény, lakásban vagy udvaron tartás stb.). Tekintettel kell lenni arra, hogy ki az ebtartó, kik a családtagok (idős korú, kisgyerek stb.), milyen az életvitele, elfoglaltsága (pl. munka miatti egész napos távollét stb.). Fontos az eb következetes nevelése. A tanításra, az ebbel való foglalkozásra ráfordított idő később megtérül, de ez szükséges a jó, bizalmas, megbízható gazda-eb kapcsolat kialakítása szempontjából is. Nevelés nélküli kis-kutyából nem lesz fegyelmezett, megfelelően kezelhető 60-70 kg-os felnőtt eb!

Az eb nevelése, tanítása során be kell tartani a következő elveket: szeretetteljes szigor, következetesség, türelem, ismétlés, játék, feladatok adása, számonkérés, jutalmazás, ha szükséges, akkor büntetés (dorgálás, szeretet megvonása). Tudomásul kell venni, hogy az ebek is érző lények (nem láncra vert olcsó biztonsági őrk!); nem elegendő a folyamatos kötve tartás, a napi néhány perces etetés, itatás. Ugyanakkor fontos a megkötéshez, pórázhoz szoktatás. Az ebtartó köteles szökésbiztos területen tartani ebét (biztonságos kerítés, kennel, lakás

stb.). Közterületen eb csak felelős személy által vezetve vagy őrizve, felügyelve tartózkodhat. A féken tartásra szolgáló póráz, lánc megfelelő erősségű legyen (elkaphat, meggyengülhet, elszakadhat). A kutyákban genetikailag kódoltan benne van a farkas őstől eredő falkabeli viselkedés. Ezen a nevelés módosíthat, de a falkatársak alá- és fölérendeltségi ösztöne (falkavezérség) minden esetben jelen van. Egy négykézláb mászó kisgyereket soha nem fog „falkavezérnek”, „főnöknek” elfogadni egy nála magasabb, nagyobb súlyú eb. Ne engedjük, hogy játék közben a kutya „lebirkózza” a gyermeket, felnőttest! Innentől a kutya lesz a vezér a családban! Meg kell tanítani a gyerekeknek (sokszori elmondással), hogy a kutyát ne húzzák-vonják, rugdalják, evés, pihenés közben ne zavarják. A kisgyermek arca sokszor egy magasságban van a kutya fejével, emiatt gyakori a különösen veszélyes fejsérülés.

Idégen kutyához csak óvatosan közeledjünk! Először apró jeleket küldjünk felé (pl. megszólítás, beszéd), várjuk meg az eb visszajelzését (örül, morog, félénk, támad stb.), s csak ezután menjünk a közelébe, s ezután akarjuk megsimogatni. Fenntartással kezeljük az „ez a kutya nem harap” kijelentést! A kutya harap, a macska karmol, a ló rúg, a szarvasmarha ökle! Az állatok viselkedése sokféle ok miatt (félelem, agresszív hajlam, rossz régi emlékek stb.) sokszor kiszámíthatatlan, váratlan lehet.

Nagyon fontos a veszettség elleni védőoltás évenkénti, dokumentált elvégzése. Minthogy a veszettség halálos vírusos betegség, veszélynek teszi ki családtagjait, gyerekeit, a környezetben lakókat az, aki a védőoltást elmulasztja (ezt jogszabály is bünteti). Veszettséget terjeszthet a róka, a kóbor eb, macska, patkány stb. A biztonságos védekezéshez az ebpopuláció áttoltottsága szükséges.

Minden eb- és macskaharapásból, karmolásból eredő emberi sérülés után az állat hatósági megfigyelése szükséges az ember egészségvédelme érdekében. A kezelő háziorvos dönt – az állatorvos megfigyelési értesítése alapján – a sérült személy esetleges veszettség elleni védőoltásáról. Vigyázzunk magunkra, gyermekeinkre, a környezetünkben élőkre, hogy a felesleges, kivédhető sérüléseket elkerülhessük!

dr. Bodolai György
hatósági és szolgáltató állatorvos
Előszállás, 0630 8161 367

ELŐ-SZÓ – Kisbíró helyett

VIII. évfolyam 3. szám

Alapító: Előszállás Nagyközség Önkormányzata, 2012.

Lapnyilvántartási szám: IO/11022-4/2012.,

OSZK ISSN 2063-6687

Kiadó: Előszállás Nagyközség Önkormányzata,
2424 Előszállás, Fő tér 3.

A kiadásért felelős: Farkas Imre polgármester

Szerkesztő: Koczka Katalin

Készült 950 példányban, 2019. augusztus 2-án

Nyomda: Text Nyomdaipari Kft., Dunaújváros

A sokszorosításért felelős: Knyihár Lajos ügyvezető

Megrendelés száma: 3/Esz/2019.

Kedves Szurkolóink!

Az elmúlt időszakban számos változás történt egyesületünk háza táján, ezt szeretném most röviden összegezni.

A 2018/19-es bajnoki szezon június végével befejeződött, valamennyi csapatunk szép sikereket ért el. A Bozsik-korosztályaink (U-7;U-9; U-11) nagyon sokat fejlődtek, ez látszik az edzéseken és a tornákon is egyaránt. A következő szezonban nagy változás lesz, hogy a már meglévő 3 korosztályhoz csatlakozni fog egy U-13-as csapat is.

U-14-es csapatunk ebben a szezonban már jóval érettebben játszott, a siker is összejött. Talán a tavaszi szezonban kissé leeresztett a társaság, de ennek ellenére végig becsülettel küzdöttek. A következő szezonban a mostani társaság nagy része már az U-19-es keret tagja lesz, míg az eddig U-11-es korosztályból 4-5 játékos fog szintet lépni. A csapatépítés és a játérendszer kialakítása lesz a cél a következő idényben.

U-19-es fiainknál történt a leglátványosabb fejlődés. Az őszi szezonban is megmutatták, hogy 1 év alatt milyen sokat fejlődtek, de a tavaszi pontvadászatban még ezt is felülmúlták: nagyszerű győzelmi szériát is kialakítottak, volt, hogy színórában 6 győzelmet arattak. A következő idényben szeretnénk, ha még egy lapáttal rátennének, és sikerülne közelebb kerülni az első 5 csapat szintjéhez.

Felnőtt egyesületünk szezon előtti célja a bent maradás volt a megyei 2. osztályban. Az utolsó 2 fordulóra az már eldőlt, hogy ezt a tagságot meg tudjuk őrizni, és az utolsó néhány fordulóban már a játékunk is szépen alakult. A következő szezonnak ismét a bent maradás lesz a célja, valamint a fiatalok beépítése a felnőtt keretbe.

Az elmúlt 2 évben egyesületünk nagy változásokon megy keresztül, ami több dologban is látszik. Két-három esztendővel ezelőtt egy felnőtt csapattal rendelkezünk, nagyjából 20-25 igazolt taggal, ez idén már úgy nézett ki, hogy 5 utánpótlás és 1 felnőtt csapattal indulhattunk neki a szezonnak, az igazolt játékosaink száma pedig elérte a 90-es számot.

A TAO-támogatásoknak köszönhetően számos eszközt tudtunk beszerezni, amivel az edzések minőségét tudtuk javítani. Emellett valamennyi játékosunk rendelkezik „ESE”-pólóval, melegítővel, ami szintén erősíti a csapat egységét.

Az eszközök mellett fontos az infrastrukturális előrelépés is. Ennek eredményét/ kezdeti fázisát már láthatta mindenki, aki a pálya környékén járt.

Elkészült egy műfüves kispálya, melynek pályázatát az Önkormányzat készítette elő és nyerte is meg az MLSZ-en keresztül. Szeretném hangsúlyozni, hogy ez a pálya a falué, nem pedig az egyesületé. Természetesen nagyban fogja majd segíteni a felkészülésünket, de bárki kipróbálhatja és használhatja ezt a létesítményt. Arra kérek mindenkit, hogy vigyázzunk erre a pályára, tartsuk be a használati előírásokat!

Mint sokan láthattátok, elkezdődött az öltöző bővítése, felújítása is. Ez szintén nagy fejlődést fog jelenteni, hiszen a régi épület már nagyon rossz állapotban volt. A munka befejeztével egy, az ediginél jóval komfortosabb épület fogja fogadni a játékosokat. Többek között külön öltözőt kapnak a felnőtt és az utánpótlás játékosaink, de kialakításra kerül egy klubszoba is, ami szintén hasznos lesz a csapategység folyamatos kialakításában.

Fontos még megjegyezni, hogy szintén a TAO-nak köszönhetően az utánpótlás játékosaink edzőtáborban is jártak Siófokon. Nagyszerű élménnyel gazdagodtak a srácok, számos program színesítette az edzőtábor, így az edzések mellett bőven jutott idő a pihenésre is.

Zárásként fontos megjegyezni, hogy a következő, 2019/2020-as bajnoki szezonban csapataink Dunaföldváron fogják játszani hazai mérkőzéseiket, egyrészt az öltöző kialakítása miatt, másrészt elkezdtük a foci pálya felújítását is.

Mindenkit sok szeretettel várunk majd minden korosztályunk mérkőzésén.

Hajrá ESE!

SZÁLLÁS NAPOK 2019. – 1.

SZÁLLÁS NAPOK 2019. – 2.

